

10.30-11.00	Ontvangst
11.00-11.10	Introductie - Welkom door dagvoorzitter
11.10-11.40	<p>Keynote Prof. dr. K. (Karen) van Oudenhoven - van der Zee (SCP) Hoe staat het in Nederland met het vertrouwen in instituties en het vertrouwen in elkaar? En hoe verhoudt zich dat tot solidariteit en weerbaarheid? Hier zal Karen van Oudenhoven-van der Zee op ingaan tijdens haar presentatie. Want niet iedereen in Nederland heeft even veel vertrouwen in instituties, en in andere mensen. Mensen in een kwetsbare situatie, door bijvoorbeeld een laag inkomen, een slechte gezondheid en een klein sociaal netwerk, zijn minder weerbaar en hebben minder vertrouwen in instituties en in de mensen om hen heen.</p>
11.45 – 12.30	<p>Breakout rondes 1</p> <p>Zaal 1.2 Drijfveren achter een duurzame transitie: Wie wil wat doen, om welke redenen?" Het Nederlandse pensioengeld kan een flinke bijdrage leveren aan de duurzame transitie. Maar staan de verschillende betrokken partijen, zoals pensioenuitvoerders en deelnemers, daar ook achter? Weten ze van elkaar wat hun wensen op dit gebied zijn? Zijn ze bereid in actie te komen en weten ze wat hun mogelijkheden zijn? We duiken in de puzzel van draagvlak en communicatie, aannames en misconcepties – en kijken naar mogelijke verbeteringen om de duurzame transitie te ondersteunen. Thijs Bouman (Groningen Universiteit) Ellen Kraft (Nationale Nederlanden)</p> <p>Zaal 1.4 De AOW als sleutel tot wonen en zorg? De hoogte van de AOW is afhankelijk van de leefvorm en beïnvloedt daarmee keuzes rondom wonen en mantelzorg. In deze sessie bespreken Diana Starmans en Jim Been de toekomst van de AOW-leefvormsystematiek, inclusief de gevolgen voor de uitvoering en het overheidsbeleid. Jim Been (Leiden Universiteit), Diana Starmans (SVB)</p> <p>Zaal 1.5 Dragen pensioenregelingen bij aan de genderpensioenkloof? In deze sessie gaan we in op het potentiële effect dat pensioenregelingen kunnen hebben op de genderpensioenkloof, en welke maatregelen de kloof mogelijk zouden kunnen verkleinen. Saskia Ter Ellen (VU), Fieke van der Lecq (VU), Robert den Toom (PGB)</p>
12.30 – 13.30	Lunch
13.30 – 14.00	<p>Keynote Sebastien Betermier (International Centre for Pension Management)</p> <p>Where We Live: Domestic Markets Through the Lens of Fiduciary Duty Pension funds around the world are under increased pressure to invest in domestic markets and contribute to government strategic priorities. How can pension funds do so while remaining consistent with their fiduciary mandate?</p>

14.05 – 14.50	<p>Breakout rondes 2</p> <p>Zaal 1.2 De communicatie van onzekere pensioenen Een korte omschrijving: in deze sessie geven we een overzicht van wat de wetenschap zegt over onzekerheidscommunicatie. Daarnaast bespreken we de resultaten van een grootschalig field experiment in samenwerking met APG, waarin we — op basis van deze wetenschappelijke inzichten — verschillende vormen van communicatie hebben ontwikkeld en getest. Anouk Festjens (Maastricht University), Evert Webers (APG)</p> <p>Zaal 1.4 Voorbij vervangingsratio's: hoe levenslooptrajecten het financieel welzijn tijdens pensionering vormgeven Het meeste pensioenonderzoek richt zich op inkomen en vervangingsratio's als kernindicatoren van toereikendheid. In deze studie onderzoeken wij het financieel welzijn tijdens pensionering voorbij economische determinanten zoals inkomen en vermogen, door te focussen op levensloopfactoren zoals zorgtaken, gezondheid en stabiliteit van werk. Daarnaast verkennen wij of deze levensloopinvloeden verschillen tussen groepen, met bijzondere aandacht voor gender, migratieachtergrond en interactie-effecten. Olaf Simonse (Leiden Universiteit), Michael Visser (Nibud)</p> <p>Zaal 1.5 Duurzaam beleggen tussen voorkeur en begrip: wat weten en willen deelnemers? Duurzaamheid speelt een steeds grotere rol in het pensioenbeleid, maar wat verstaan deelnemers hier eigenlijk onder? In deze sessie combineren we inzichten uit onderzoek naar ESG-voorkeuren en sustainable finance literacy om te laten zien hoe kennis, voorkeuren, verwachtingen en waarden samenkomen. Dit biedt aanknopingspunten voor betere voorkeuruitvraag en samenwerking tussen wetenschap en praktijk. Jorgo Goossens (Radboud Universiteit), Alex van der Meulen (Achmea)</p>
14.50-15.10	Pauze
15.10-15-40	<p>Keynote Olaf Sleijpen (DNB) Pensioenfondsen in een onzekere wereld De internationale context waarin de Europese en de Nederlandse economie opereren verandert snel. De naoorlogse wereldorde van regels, recht en vrijhandel maakt plaats voor een meer gefragmenteerde wereld. Dat brengt nieuwe onzekerheden met zich mee, en de noodzaak om veerkrachtig en wendbaar te zijn. Wat betekenen de geopolitieke en economische verschuivingen voor Europa en Nederland? En welke implicaties hebben zij voor de pensioensector, die zich tegelijkertijd midden in de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel bevindt? In zijn keynote gaat Olaf Sleijpen in op deze vragen, waarbij hij de verbinding legt met het werk van Netspar.</p>
15.40-15.55	Afsluiting
16.00-17.00	Netwerkborrel